

Andfågelräkningen i Blekinge januari 2009

Mats Olsson

Vinterns räkning har gett ett rekordresultat igen! Vid räkningen så kom känslan, utan någon sammanräknad siffra, att viggan och gräsand tillsammans med sothöna skulle vara klart flest i antal. Nu när siffrorna är sammanräknade så blev det nästan 55 000 vigg, 12 000 gräsänder och 11 500 sothöns. Den senare siffran är det näst högsta som räknats under perioden 1976-2009, dvs. de 34 åren som vi nu har en sammanhängande serie.

Årets räkning kunde koncentreras kring helgen 17-18 januari med ett litet undantag av södra delen på Lister som räknades 3-4 dagar tidigare. Flockarna med dykänder var sina lokaler trogna dvs. det var ganska lite rörelser i väst-östlig riktning beroende på dåligt väder, vindomslag etc. Vintern hade vid räkningstillfället haft en period med ganska låga temperaturer och lite vind. Det innebar att stora delar av den östra skärgården frusit igen. Flera vikar och den på östkusten lilla skärgården var också fruset. Man kan då redan innan räkningen förutse att området N Kristianopel skulle hysa en del fina flockar. Sträckan mellan Olsäng och Sandhamn/Torhamn är normalt en sträcka med "lite" fågel förutom några enstaka lokaler.

Torhamns udde brukar normalt sett hysa en stor mängd med gräsänder, men i år var det i stort sett tomt. Det kan vara en tillfällighet och att de lagt sig längre ut mot Inlängan och då vara utanför det område som normalt täcks in. Men vid kontroll i *Svalan* så har det inte förekommit någon större mängd där i vinter. Likaså var det få krickor där med några få ex.

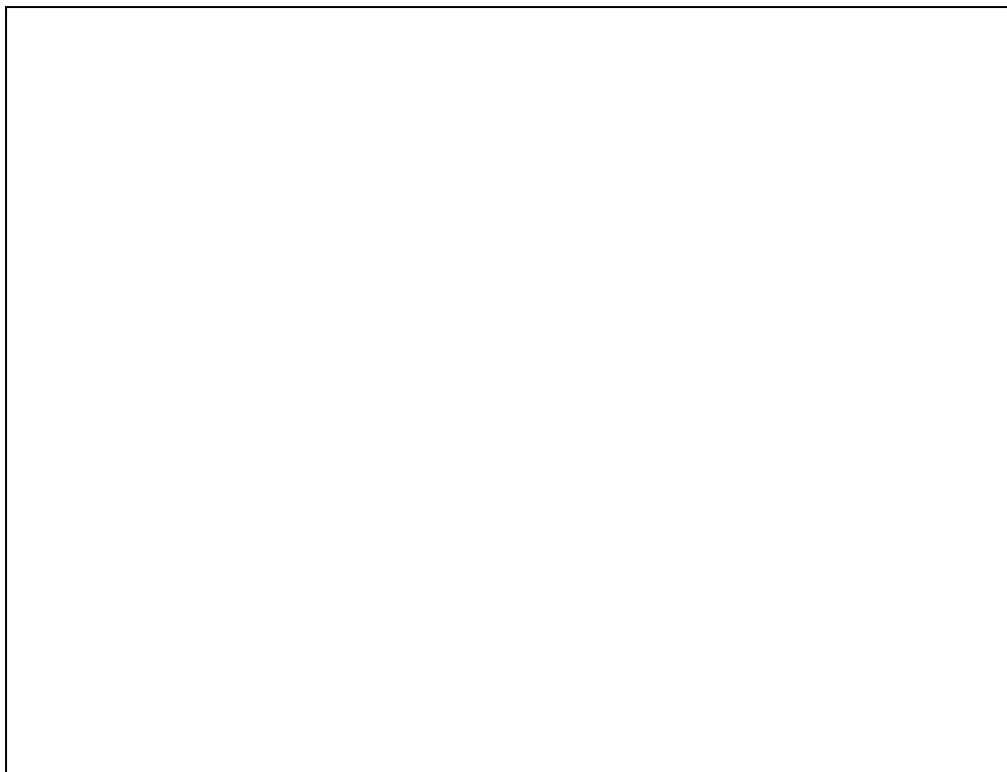
Hela Hallrumsviken var fruset långt ut mot Hästholmen. Men där fanns en rätt stor vak som hyste ett stort antal grågäss, sädgäss och blåsgäss tillsammans med gräsänder. Dessa gick uppe på fälten nedanför Säby/Åby under räkningen. Troligen är dessa gäss även uppe på fälten mot Ramdala stor del av vintern. Där kan mycket väl vara så att antalet gäss varit större då det finns stor risk för att några flockar missas under räkningen trots kontroll.

Den stora massan med vigg, bergand och framförallt salskrake började strax Ö Karlskrona och runt Karlskrona. Fina flockar med salskrake kunde räknas in med "massor" av vita fina hanar. Sedan fanns det stor mängd dykänder nedanför Nättraby trots att flera av vikarna var frusna. Hjortahammar var fruset liksom Inre Fjärden som är ett kärnområde för just vigg, brunand, bergand och salskrake. Dessa fanns dock vid Jordö, där ansenliga mängder låg i täta flockar. Sothönsen låg som vanligt vid Almö, Hasslö och Kuggeboda. Men dessa fortsatte även västerut bort mot Järnavik i rejäla flockar.

Vid Ronneby hamn så var antalet sjöfågel ringa medan det istället var flera tusen trutar som dels låg i vattnet, dels satt på magasinen och kajkanten som är ingärdad av stängsel. Anledningen är Angelskogstippen, men det är slående vilka stor mängd med trut det finns här i jämförelse med Bubbetorp soptipp och Skönstavik samt Perstorps soptipp och Elleholm.

Sträckan från Ronneby bort mot Karlshamn är till mångt och mycket ganska tom på dykänder. Saxemara och Vieryd hyste dock några riktigt stora flockar i år. Kustremsan bort mot Pukavik var också rätt "tät" på dykänder och som hela kustremsan så var det gott om gräsänder lite varstans. Listerlandet runt var ganska normalt om man jämför med tidigare år. Sölveborgsviken med Valjeviken är ett område med vigg, brunand och storskrake. De gäss som räknas in bl.a. på fälten innanför kusten övernattar ute i de sektorer som ingår i räkningen, därför tas de med i resultatet. Sädgässen brukar dock många gånger flyga ner mot Landön och den skärgården, men de är dock betande regelbundet på Vesan och Listerlandet. Lite varstans ser man sångsvanarna som betar i rätt stora flockar på de vintergröna fälten. Vesan, Elleholm, Gö, Förkärla och Ramdala är sådana lokaler.

Totalt har det på de 34 åren räknats 1 525 964 fåglar. Årets resultat med 96 740 ex är det högsta någonsin. Leif Nilsson gick ut rätt tidigt med ett upprop om att nya lokaler/områden bör bevakas med tanke på att ett flertal av sjöfåglarna och gässen har valt att stanna i Sverige under vintern. Men Blekinge har en lång fin serie med ett material som är ytterst viktigt i övervakningen av den övervintrande sjöfågelstammen.

Sju arter satte nya rekord under räkningen, bl a sångsvan. Foto: Le Carlsson.

Sångsvanen har 2009 en ny rekordnotering på 472 ex, kanadagåsen följer grågåsen och ökar lite också. Men grågåsen var något färre i år än 2008, kanske är det fler längre norrut längs ostkusten. 12 snatteränder och 3 stjärtänder är också en trend som visar på att flera simänder väljer att stanna kvar. Salskraken visar också på nytt rekord med 1640 ex och där finns flera lokaler som hyser flockar på över 100 ex. Skäggdoppingen har också en ny toppnotering med 585 ex. Storskarven däremot var antalet halverat i jämförelse med 2008. Har antalet slagit i taket eller vad är det för orsak till detta tro? Alkorna har alltid haft en låg siffra, men i år är det endast 1 noterad tobisgrissla! Intressant att notera är de 50 smådoppingarna som hittades lite överallt. Frågan är hur många ytterligare som missas med tanke på hur väl de kan dölja sig.

Som vanligt har vi varit tre personer som räknat sjöfåglarna. Thomas Nilsson räknade sträckan Valjeviken-Pukavik, Johan Wolgast Pukavik-Köpegårda och undertecknad Järnavik-Bröms. Ett stort TACK för detta!

Med anledning av att det var så pass mycket fågel så tog det för mig att räkna tre hela dagar när jag annars klarar det på två. Dessutom har jag tagit med observationer från *Svalan* gjorda under perioden 10-25 januari. Det är observationer av lite udda arter och antal som kompletterar den övriga räkningen, utan att riskera dubbelräkning.

Mats Olsson, Dalgången 23, 374 37 Karlshamn, mao.arctica@telia.com

Art	2008	2009	S:a 1976-2009	medel	max.	min.
Knölsvan	1627	2098	42046	1025,5	2395	231
Mindre sångsvan	0	0	1	0,03	1	0
Sångsvan	289	<u>472</u>	6468	190,2	472	12
Sädgås	350	1120	4486	131,9	1200	0
Bläsgås	0	9	47	1,29	32	0
Grågås	<u>4039</u>	3461	16398	482,3	4039	0
Kanadagås	40	<u>1420</u>	7413	218,0	1420	0
Vitkindad gås	0	0	14	0,41	7	0
Gravand	0	0	25	0,7	7	0
Bläsand	6	4	41	1,21	7	0
Snatterand	<u>7</u>	<u>12</u>	36	0,35	12	0
Kricka	83	68	764	22,5	457	0
Gräsand	4662	11994	176653	5195,1	14427	53
Stjärtand	0	3	15	0,44	3	0
Skedand	0	0	3	0,09	1	0
Brunand	505	1432	36852	1083,9	2304	22
Vigg	35027	<u>54988</u>	919675	27049,3	54988	3966
Bergand	151	884	5236	154,0	1073	0

Art	2008	2009	S:a 1976-2009	medel	max.	min.
Ejder	5	6	1193	35,1	119	3
Alförrädare	0	0	3	0,09	1	0
Alfågel	24	166	13104	385,4	1463	87
Sjörre	1	20	120	3,5	45	0
Svärta	5	7	139	4,0	43	0
Knipa	1665	2335	63400	1865	3577	252
Salskrake	629	<u>1642</u>	15275	449,3	1642	36
Småskrake	295	667	8144	224,4	876	26
Storskrake	792	1193	34941	1027,7	2314	146
Smålom	11	2	81	2,4	14	0
Storlom	7	0	47	1,4	8	0
Obestämd lom	0	0	14	0,4	7	0
Vitnäbbad islom	0	0	1	0,03	1	0
Smådopping	33	<u>50</u>	212	6,2	50	0
Skäggdopping	456	<u>585</u>	6324	186,0	585	2
Gråhakedopping	3	1	81	2,4	20	0
Svarthakedopping	3	3	44	1,2	8	0
Storskarv	1005	523	16240	477,6	1452	5
Rördrom	3	2	16	0,47	5	0
Häger	126	66	1866	54,9	213	0
Rörhöna	1	3	19	0,56	4	0
Sothöna	7509	11504	148342	4363,0	12218	150
Sillgrissla	0	0	4	0,12	1	0
Tordmule	0	0	4	0,12	3	0
Tobisgrissla	2	1	173	5,1	32	0
Alkekung	0	0	5	0,15	4	0
Summa	59361	<u>96740</u>	1525964	44881,3	96740	9561